

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије			
Назив предмета: Психопатологија			
Наставник: проф. др Весна Гојковић, вежбе: Пеђа Миладиновић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: нема			
Циљ предмета: Основни циљ предмета јесте стицање специфичних знања из области менталних и социјалних аберација, које нису обухваћене основном клиничком литературом. То су маладаптивна понашања која у основи имају поремећаје контроле вољних процеса као заједничку основу, и чија је заједничка особина изузетна висока лична и друштвена штетност. Циљ је да се будући психолози едукују о етиопатологији и различитим моделима терапије поремећаја који су данас у експанзији, као што су токсикоманске и бихејвиоралне адикције. У том смислу, циљ је да се оспособе за ефикасно бављење како превенцијом и терапијом, тако и дијагностиком и истраживањем поремећаја личности у домену адикција.			
Исход предмета: А) усвајање и примена психолошког модела дистинкције, интерпретације, анализе и дијагностике адикција; Б) усвојени модел ширег знања психопатологије оспособљава студенте за професионални успешан тимски (интердисциплинарни) и индивидуални ангажман у клиничком, судском и социјалном раду; В) могућност едукације запослених о етиологији, препознавању и консеквенцама ментално социјалних девијација; секундарна клиничко-психолошке интервенција која претходи психотерапијском процесу, односно могућност рада у установама за парцијалну хоспитализацију			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развој психопатологије и њено одређење у односу на медицину, клиничку психологију и психодијагностику; Психопатологија вољних процеса; неспособност контроле импулса сагледана кроз органске, психичке и социјалне детерминанте; приступи етиопатологији и лечењу кроз медицински модел (модел болести-болести зависности); социјални модел, адикције (токсикоманије и социјално патолошке девијације) као последица друштвене дезорганизације и дисоцијације; психолошки (личности) приступ кроз дефинисање поремећаја личности зависника (токсикомана и свих типова бихејвиоралних адикција), односно израженост патолошких црта личности, примена упитника ПИД 5; компулсивност и адикција; преморбидна личност; токсикоманије – психолошки приступ ДСМ5 и СЗО – разлике; алкоголизам: етиологија, заједничке црте личности, психолошки профили алкохоличара у односу на тип; клиничка слика свих типова алкохолних психоза и деменција; наркоманија – етиологија, поремећаји личности као основа наркоманске структуре и специфичности у односу на терапију; бихејвиоралне адикције: компулсивно коцкање, лагање, коришћење интернета, сексуална адикција, компулсивна куповина, компулсивно вежбање, компулсивно преједање и ментална анорексија. <i>Практична настава</i> Одлазак у установе клиничког типа, под менторством рад са пацијентима; приказивање адекватних филмских записа, израда самосталних истраживања коришћењем релевантних мерних инструмената на субклиничким узорцима и презентовање добијених налаза; студија случаја (до 2400 речи); самостална анализа филмских садржаја и групна дискусија			
Литература Марић, Ј. (2009). <i>Клиничка психијатрија</i>, самостални издавач, Београд (одабрана поглавља) Gelder, М., Mayou, R., Geddes, J. (2009). <i>Психијатрија</i>, Data Status (одабрана поглавља) Кнежевић-Тасић, Ј. (2015). <i>Бихевиоралне зависности у Србији</i>, Делфи, Београд (одабрана поглавља) Лажетић, Г., Младеновић, И. (2014). <i>Изгубљени у виртуелном свету – зависност од интернета и видео игара са терапијским приручником</i>, Чигоја, Београд Младеновић, И., Лажетић, Г. (2014). <i>Зависност од коцкања са терапијским приручником</i>, Чигоја, Београд Rosenberg, K.P., Curtiss Feder, L. (2014). <i>Bihevioral Addictions: Criteria, Evidence, and Treatment</i>, Academic Press Hiatt, R.D. (2017). <i>Have I Had Enough</i>, CreateSpace Independent Publishing Platform			
Број часова активне наставе: 90		Теоријска настава: 45	Практична настава: 45
Методе извођења наставе: Монолошка и дијалогска метода; менторски рад са студентима приликом извођења практичне наставе у раду са индивидуалним клиничким случајевима; power point презентовање теоријских целина и приказивање едукативних, научних (делова) филмова са описаном симптоматологијом или приказом ефекта терапијског приступа уз усмену индивидуалну и групну анализу и интерпретацију.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	

практична настава	20	усмени испт	40
колоквијум-и	10		
семинар-и	20		
Предавања и вежбе (5 ЕСПБ) + Литература (2,5 ЕСПБ) + Семинарски рад (1,5 ЕСПБ)			

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије				
Назив предмета: Организациона култура				
Наставник: проф. др Зоран М. Сушањ и проф. др Мирјана Францешко, вежбе: Катарина Сувајић				
Статус предмета: Обавезан				
Број ЕСПБ: 9				
Услов: нема				
Циљ предмета: Упознавање са теоријским основама организационе културе у циљу разумевања концепта, оспособљавање истраживања, као и изграђивања одређених елемената организационе културе у пракси.				
Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да: препознају, разумеју, испитују и изграђују елементе организационе културе (когнитивне и симболичке); примењују квантитативне и квалитативне методе истраживања организационе културе у реалним условима и да дају предлоге за решавање проблема и унапређење организационе културе; користе и креирају инструменте за испитивање организационе културе у различитим типовима организација; учествују у унапређивању постојеће, односно креирају културу новонасталих организација.				
Садржај предмета Теоријска настава Појам и значај организационе културе и климе; Садржај организационе културе (когнитивни и симболички елементи); Ставови, вредности и норме као елементи организационе културе; Доминантна култура и субкултуре; Облици организационе културе; Аспекти организационе климе; Организациона клима (елементи, индикатори, значај); Праведност као један од елемената организационе културе ; Преданост организацији; Креирање мотивације и амбијента за различите категорије запослених; Управљање променама; Национална и организациона култура; Истраживање организационе културе Практична настава: Вежбе, Други облици наставе Практична настава обухвата рад на: Самосталном спровођењу студије случаја једне организације са циљем испитивања организационе културе и климе; Упознавању са инструментима за испитивање организационе културе и климе и њиховом применом; Осмишљавање механизма за имплементацију ставова, вредности и норми као сегмената организационе културе на основу психолошких знања и могућности конкретне организације.				
Литература: Обавезна: Сушањ, З. (2005). <i>Организацијска клима и култура</i> . Јастребарско: Наклада Слап. (одабрана поглавља); Kwantes, S. & Glazer, S., 2017. <i>Culture, Organizations, and Work: Clarifying Concepts</i> . Cham: Springer International Publishing.; Јанићијевић Н. (2013). <i>Организациона култура и менаџмент</i> . Економски факултет Универзитета у Београду (одабрана поглавља); Францешко, М. (2013). <i>Социјална психологија организације – Како водити организацију</i> . Нови Сад: Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатаћ. (одабрана поглавља 194-200); Мајсторовић, Н. (2012). <i>Истраживачке методе и технике у индустријској/организационој психологији</i> . Филозофски факултет у Новом Саду. (одабрана поглавља) Додатна: Францешко, М. Манасијевић, М., Косановић, Б. (2014). Радне вредности младих као лични потенцијал развоја организационе културе. У Францешко, М. (Уредила). <i>Вредносне оријентације младих у Војводини – Станови и перспективе</i> . Нови Сад: Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатаћ. (120 - 150) ; Вујић, Д., Сувајић, К., Достанић, Ј. (2014). Однос према организационим променама као вредносна оријентација запослених у Војводини. У Францешко, М. (Уредила). <i>Вредносне оријентације младих у Војводини – Станови и перспективе</i> . Нови Сад: Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатаћ. (151 - 186); Schein, E. (2004). <i>Organizational Culture and Leadership</i> , 3/th Edition, San Francisco: Jossey-Bass. (одабрана поглавља: 3–171. стр; 223-291. стр; 365-393. стр)				
Број часова активне наставе:90				Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад	
Методе извођења наставе: презентације, студије случаја, анализа мерних инструмената, групна дискусија, фокус групе...				
Оцена знања (максимални број поена 100)				

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
Активност у току предавања	10	Писмени испит	30
Вежбе	10	Студија случаја организационе културе	30
Семинарски рад	20		
Предавања и вежбе (3ЕСПБ) + Литература (4ЕСПБ) + Семинарски рад (2ЕСПБ)			

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије			
Назив предмета: ЕТИКА			
Наставник: Проф. др Душка Франета (предавања и вежбе)			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: Нема			
Циљ предмета - Упознавање с основним појмовима и проблемима етике, најважнијим етичким идејама, као и с утицајнијим етичким приступима данашњице. - Стицање теоријских знања и практичних вештина које поспешују морално расуђивање и дивергентно мишљење. - Сензибилизовање за етичке проблеме; - Разумевање типичних моралних проблема и дилема савременог професионалног окружења и основних карактеристика и принципа етичких кодекса.			
Исход предмета - Разумевање смисла моралних стандарда и препознавања ситуација у којима се они крше. - Унапређивање моралног расуђивања и аргументовања. - Развијање способности сагледавања професионалне делатности из етичке перспективе. - Стицање теоријских знања потребних за разумевање различитих приступа моралности и упознавање са значајним професионално-етичким кодексима.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмови етике и морала. Специфичности морала: морал и право, морал и религија, морали и обичаји. Морал, етика и психологија. Периодизација историје етике. Сложеност моралне свести. Моралне вредности и моралне дужности. Слобода и самовоља на личном и друштвеном нивоу. Морално расуђивање, морална дилема и аргументација. Различити приступи моралу: Релативизам у етици; Етика врлина; Деонтолошка етика; Консеквенцијалистичка етика. Етички изазови глобалног и мултикултуралног окружења. Појам професионалности: професионална одговорност, професионалне дужности и стандарди. Етички оквири психолошког рада и истраживања. Људска права, људско достојанство и делатност психолога. Професионалне организације и етички кодекси. Типични морални проблеми и моралне дилеме психолога. Интегритет, аутономија, поштовање и компетентност. Однос према клијенту, колеги и јавности. Однос према испитанику и науци. Експлоатација знања и експлоатација клијента. Моћ, одговорност, рањивост и патернализам. Етика, медији и маркетинг. Вредност приватности и професионална тајна. Сукоб интереса и двојни односи. Корупција. <i>Практична настава</i>			
Литература Corey, G. (2004) <i>Teorija i praksa psihološkog savetovanja i psihoterapije</i> . Zagreb: Sklap. - делови Деј, Ј. А. (2004) <i>Етика у медијима</i> . Београд: Медија центар. – делови Stevanović, V. (2003) <i>Moral i etika – osnovna značenja termina i izraza</i> , Beograd: Slobodan Mašić.- делови <i>Kodeks etike psihologa Srbije</i> . (2000) Beograd: Društvo psihologa Srbije. <i>Meta-Code of Ethics</i> (2005). EFPA. Dostupno na: www.efpa.eu/ethics , 1. oktobar 2018. <i>Додатна литература</i> Koocher, G. P.&Patricia Keith-Spiegel, P.(1998) <i>Ethics in Psychology. Professional Standards and Cases</i> . Oxford University Press. Lefkowitz, J. (2009) <i>Ethics and Values in Industrial-Organizational Psychology</i> , Taylor & Francis E-library. <i>Ethical Principles of Psychologists and Code of Conduct</i> (2010) APA. 1. oktobar 2018. <i>European Textbook on Ethics in Research</i> (2010) European Commission. http://bioethics.uniongraduatecollege.edu/nih-grants/curriculum/pdf/European_textbook_on_ethics_in_research-Croatian.pdf , 1. avgust 2017. Franeta, D.&Protopapadakis, E. (2014) <i>Primenjena etika</i> . Novi Sad: Mediterran&Hellenic Society for Ethics. Hefe, O. (2011) <i>Umijeće življenja i moral ili usrećuje ili vrlina?</i> Novi Sad: Akademaska knjiga. Izrael M.&Hej I. (2012) <i>Etika istraživanja u društvenim naukama</i> . Beograd: Službeni glasnik. Lindsay, G., Koene, C., Øvreeide, H. & Lang, F. (2008) <i>Ethics for European Psychologists</i> . Hogrefe & Huber Pub. Мекинтајер, А. (2000) <i>Кратка историја етике</i> . Београд: Плато. Сингер, П, ур. (2004) <i>Увод у етику</i> . Нови Сад: ИКЗС. Сингер, П, (2000) <i>Практична етика</i> . Београд: Сигнатуре. Starčević, V.&Erić, Lj. „Психотерапија и етика“. У: Erić, Lj, ur., (2006) <i>Психотерапија</i> . Beograd: Institut za mentalno zdravlje, 515–537str. Tomasevic, D. (2007) <i>Praktična etika</i> . Beograd: Službeni glasnik.			
Број часова активне наставе: 60			Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици	
Студијски истраживачки			
Методе извођења наставе Дијалогски метод, <i>ex cathedra</i> предавања, тимски и самостални рад, презентације, дебата, анализа текста, студије случаја итд.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	(Завршни) испит	поена
активност у току предавања	5	колоквијуми/писмени испит	15

практична настава	20	усмени испит	60
Предавања и вежбе (3,25 ЕСПБ) + Литература (2,75 ЕСПБ) + Студија случаја (2 ЕСПБ)			

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије			
Назив предмета: Психологија наставе			
Наставник: Доц. др Душана Д. Шакан (предавања и вежбе)			
Статус предмета: изборни (ИБ1)			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање студената са: - најзначајнијим теоријским концептима процеса учења и њиховим педагошким импликацијама, - најважнијим савременим облицима (врстама) наставе и стиливима учења, - школом као организацијом: клима, стилови управљања, културалне различитости.			
Исход предмета Студент треба да: - поседује основна знања која му омогућавају да буде активан учесник у иновацијама наставног процеса у образовним и васпитним установама и да буде партнер васпитача, учитеља и наставника у креирању васпитног и образовног процеса, - поседује знања и вештине да истражује и тумачи социјално- психолошке чионоце успеха: школску и разредну климу, управљање разредом и културалне различитости у разредима.			
Садржај предмета Теоријска настава Теоријски концепти процеса учења. Индивидуални (психолошки) конструктивизам Пијажеа. Социјални конструктивизам: Виготски, неовиготскијанска схватања. Социолошки конструктивизам, критички конструктивизам. Теорија еколошких система Бронфенбренера и теорија друштвеног посредовања Фојерштајна. Психологија у образовању. Психолошке основе циљева и задатака образовања. Таксономија когнитивног и афективног подручја. Психолошке основе облика/врста наставе: индивидуализована и диференцирана настава. Тимска настава, проблемска и кооперативна настава. Модели наставе који користе активно учење и стилови учења. Школа као организација. Школска и разредна клима. Интеракција у разреду. Стиливи управљања разредом. Културалне разлике у учионици. Практична настава Педагошке импликације индивидуалног конструктивизма, социјалног конструктивизма и критичког конструктивизма. Настава и усвајање појмова код деце. Мерење интеракције у разреду и преглед истраживања. Мерење стилова управљања разредом и преглед истраживања. Мерење школске и разредне климе и преглед истраживања. Алтернативне педагогије: Монтесори, Валдорф, Фреинет и Самерхил. Посета вртићу или школи у којој се реализује настава по некој од алтернативних педагогија. Израда семинарског рада из области садржаја теоријске и практичне наставе.			
Литература Вулфолк, А., Хјуз, М., Волкап, В. (2014). Психологија у образовању I и III. Београд: Цлио. Ђорђевић, Ј. (1997). Настава и учење у савременој школи. Nastava. Београд: Учитељски факултет. Kariková, S., Oravcová, J. (2011). Psychológia v edukácii (Психологија у едукацији). Banská Bystrica: Pedagogická fakulta UMB. (превод одабраних поглавља) Кнежевић- Флорић, О. (2003). Интерактивна педагогија. Нови Сад: Филозофски факултет. Матијевић, М. (2001). Алтернативне школе. Загреб: Типекс. Милутиновић, Ј. (2016). Социјални и критички конструктивизам у образовању. Нови Сад: Филозофски факултет. Пешикан, А. (2003). Настава и развој друштвених појмова код деце. Београд: Завод за уджбенике и наставна средства. Стојнов, Д. (2005). Од психологије личности ка психологији особа (конструктивизам као нова платформа у образовању и васпитању. Београд: Институт за педагошка истраживања.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе Предавања са мултимедијалном подршком. Дискусионе групе. Индивидуални и групни рад студената. Посета васпитној или образовној установи.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	15	усмени испт	

семинар-и	25		
Предавања и вежбе (4 ЕСПБ) + Литература (2,5 ЕСПБ) + Семинарски рад (1,5 ЕСПБ)			

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије		
Назив предмета: Социјална психологија		
Наставник: Проф. др Мирјана Францешко, вежбе: др Сања Батић Очовај		
Статус предмета: Обавезан		
Број ЕСПБ: 8		
Услов: нема		
Циљ предмета Проширивање, продубљивање и примена знања из социјалне психологије. Оспособљавање студената за: а/ теоријску разраду концепата социјалне психологије и њихову рационализацију кроз осмишљавање и спровођење истраживања и интерпретацију добијених резултата, б/ примену знања у раду са људима, конципирању и спровођењу едукативних програма у појединим друштвеним областима		
Исход предмета Студенти се оспособљавају за теоријску разраду појединих концепата и то у циљу дизајнирања истраживања и осмишљавања практичног рада у различитим областима друштвеног живота (едукације, развој и мењање ставова или вредности) и рада са људима – процена, раст, развој и решавање проблема (професионална селекција, саветодавни рад...).		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања социјалне психологије. Однос појединаца-социјално окружење: социјално наслеђе и социјални менталитет; прилагођена и неприлагођена личност; психологија алијенације. Социјална перцепција и когниција: социјална когниција и перцепција; хеуристике у закључивању; опажање других, опажање међуљудских односа, опажање себе; опажање група; тачност опажања; грешке у социјалној перцепцији; Хајдерова теорија социјалне перцепције; нивои личне одговорности; Ашова истраживања и теоријски приступи; Основне поставке Вајнерове теорије атрибуције; Келијева теорија атрибуције; Облици интеракције као контекст социјалне перцепције. Одабране теме из Социјалне психологије: временска перспектива; невербална комуникација; ставови и вредности. Социјална психологија у пракси: модел примене социјалне психологије; социјална психологија и право; Социјална психологија и здравље; Социјална психологија и средина; Социјална психологија у кризним ситуацијама. <i>Практична настава</i> Анализа садржаја књига из Социјалне психологије. Анализа чланака са становишта предмета проучавања и метода проучавања. Упознавање и разрада појединих метода, техника и инструмената који се користе у социјалној психологији. Семинарски рад: анализу садржаја резимеа радова објављених у научним часописима по критеријумима: доминантне области, теоријског оквира, врсте истраживања, типа узорка, анализе података. Учесће у истраживању: Студенти ће учествовати у процесу разраде нацрта и спровођења експерименталног истраживања из области социјалне психологије. Заинтересовани студенти могу да се активно укључе у актуелни пројекат истраживања из области социјалне психологије. Социјална психологија у пракси: израда кратког програма едукације у оквиру поједине области.		
Литература Одабрана поглавља из следећих извора: Аронсон Е., Вилсон Т. и Р. Акерт (2013). <i>Социјална психологија</i> . Загреб: Мате. Хавелка Н. (2001). <i>Социјална перцепција</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Ђурић, Ђ., Францешко, М. и А. Костић (2013). <i>Појединац у друштвеном окружењу: увод у социјалну психологију</i> . Нови Сад: Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић. Костић, А. (2006, 2010, 2014). <i>Говор лица - значења фацијалних понашања</i> . Филозофски факултет, Универзитет у Нишу. Костић, А. и Недељковић, Ј. (2013) <i>Студије временских перспектива у Србији</i> . Ниш: Пунта. Penington, D. (2004). <i>Основе социјалне психологије</i> . Загреб: Наклада Слп. Рот, Н. (2003). <i>Основи социјалне психологије</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Звонаревић М. (1981). <i>Социјална психологија</i> . Загреб: Школска књига. Додатна литература могу бити и чланци из релевантних часописа социјалне психологије: <i>Journal of Experimental Social Psychology</i> , <i>Journal of Applied Social Psychology</i> , <i>European Journal of Social Psychology</i> , ...		
Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 45	Практична настава: 45
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, анализа и конструкција нацрта истраживања, конструкција инструмената (упитник, интервју, протокол за посматрање, скале ставова и вредности), самостални рад – осмишљавање едукативних програма.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	Колоквијум/писмени испит	25
практична настава	15	усмени испт	25
семинари	20		
Предавања и вежбе (3. ЕСПБ) + Литература (3 ЕСПБ) + Семинарски рад (2 ЕСПБ)			

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије			
Назив предмета: Напредне статистичке методе			
Наставник: проф. др Јасмина Ј. Недељковић (предавања и вежбе) и доц. др Драган Жуљевић (предавања и вежбе)			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Нема			
Циљ предмета Упознати студента са одабраним темама из методологије истраживања, са класичним техникама мултиваријатне анализе и другим напредним методама и техникама потребним за самостално анализирање података добијених у истраживању. Упознати студента са моделима структурних једначина и факторском анализом. Упознати студента са правилима и принципима тумачења и приказивања података.			
Исход предмета Студент разуме напредне статистичке технике, класичне технике MVA и технике EFA и KFA. Студент уме самостално да примени истраживачке и споменуте статистичке технике и анализира добијене податке. Студент може самостално да креира мерне инструменте, да их евалуира, да их искористи у истраживању, обради прикупљене податке и донесе одговарајуће закључке.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Компаративно скалирање (поређење по паровима, скале рангова, Q-sort), некомпаративно скалирање (скале процене, семантички диференцијал). Експлоративна и конфирмативна факторска анализа, каноничка корелациона анализа, дискриминативна анализа, таксономска анализа, MANOVA и MANCOVA. <i>Практична настава</i> Самостално спровођење типских статистичких обрада из стандардних примера, са поређењем и анализом резултата, демонстрација креирања и коришћења SPSS синтаксе и макроа.			
Литература 1. Фајгел, С. (2013). <i>Психометрија: метод и теорија психолошког мерења</i> (IV издање). Београд: Центар за примењену психологију. (одабрана поглавља). 2. Фајгел, С. (2012). <i>Методе истраживања понашања</i> (V издање). Београд: Центар за примењену психологију. <i>Допунска литература:</i> Giles, D.C. (2002). <i>Advanced Research Methods in Psychology</i> . New York, NY: Routledge. Hair, J. F. Jr., Black, W.C., Babin, B.J., Anderson, R.E. (2010). <i>Multivariate Data Analysis: A Global Perspective</i> (7. издање). Upper Sadle River: Pearson.			
Број часова активне наставе: 90		Теоријска настава: 45	Практична настава: 45
Методе извођења наставе Предавања на основу детаљних слајдова. На часовима добијају све презентације, статистичке макрое, скупове података, типске дијаграме пута и пратеће податке. Демонстрација примене свих приказаних статистичких техника. Дискутовање свих важних аспеката			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	30
практична настава	15	усмени испт	40
Предавања и вежбе (5 ЕСПБ) + Литература (2,5 ЕСПБ) + Семинарски рад (1,5 ЕСПБ)			

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије			
Назив предмета: ПСИХОЛОГИЈА ИНДИВИДУАЛНИХ РАЗЛИКА			
Наставник: Проф. др Александар Д. Васић, вежбе: др Сања Батић Очовај			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Нема.			
Циљ предмета: - Стицање основних знања и вештина из психологије индивидуалних разлика. - Упознавање са актуелним теоријским и истраживачким трендовима у описивању, објашњењу и разумевању порекла и природе индивидуалних разлика. - Примена психологије индивидуалних разлика у истраживачкој и практичној делатности психолога.			
Исход предмета: - Осетљивост студената на интер- и интраиндивидуалне и групне разлике. - Разликовање лаичког и здраворазумског у односу на научни приступ индивидуалним разликама. - Познавање теоријских схватања психичких основа индивидуалних разлика и њихове примене у психолошкој делатности.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Психологија индивидуалних разлика – свакодневно искуство и здрави разум, развој и области психолошки истраживања и праксе, домени примене. Основне поставке и методи – квантитативни императив, особине способности као латентни генератори, мултиваријатна експериментална методологија. Когнитивне способности – микро- и макро-анализа ефикасног решавања проблема, почетни и актуелни квантитативни модели. Димензије личности – макро-анализа конативног функционисања, појам димензије, модели структуре. Мотивација и емоције – микро-анализа конативног функционисања, врсте мотивација и емоција, алтернативни модели. Развој и контексти – чиниоци развоја, интраиндивидуалне и групне разлике. Проблеми интеграције – интегративне индивидуално функционисање, интеграција теорија, модели ужег обима. <i>Практична настава</i> Упознавање са инструментима заснованим на различитим теоријским моделима. Израда студије случаја хеуристике – формулисање проблема, генерисање потенцијалних решења, примена инструмената и извођење очекивања о потенцијалним исходима.			
Литература: Васић, А. (2017). <i>Психологија индивидуалних разлика</i> . Скрипта. Нови Сад: Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић (300 стр.). Додатна литература: Aiken, L.R. (1999). <i>Human differences</i> . Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum. Chamorro-Premuzic, T., von Stumm, S., & Furnham, A. (2011). <i>The Wiley-Blackwell handbook of individual differences</i> . Malden, MA: Wiley-Blackwell. Flanagan, D.P., & Harrison, P.L. (2005). <i>Contemporary intellectual assessment: Theories, tests, and issues</i> . New York: London: The Guilford Press.			
Број часова активне наставе: 90			Остали часови
Предавања 45	Вежбе 45	Други облици наставе	
Студијски истраживачки рад			
Методе извођења наставе Предавања са мултимедијалном подршком, дијалогски метод, рад у групама, анализа и учење путем решавања проблема, израда и одбрана студије случаја.			
Оцена знања (максимални број поена 100):			
Предиспитне обавезе	поена	(Завршни) испит	поена
активност у току предавања	10	колоквијуми/писмени испит	20
практична настава	20	усмени испит	40
студија случаја	10		

Предавања и вежбе (4 ЕСПБ) + Литература (3 ЕСПБ) + Студија случаја (2 ЕСПБ)

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије		
Назив предмета: ПСИХОЛОГИЈА МОТИВАЦИЈЕ		
Наставник: Проф. др Ђурић Ј. Вељко (предавања и вежбе)		
Статус предмета: ОБАВЕЗАН		
Број ЕСПБ: 8		
Услов: НЕМА		
Циљ предмета Мотивација је сложен психолошки конструкт којим објашњавамо процесе који започињу, управљају и одржавају људско понашање. Циљ овог предмета јесте да из различитих теоријских перспектива (физиолошких, психолошких и социјалних) студентима приближи основне појмове истраживачке методологије и практичне последице разумевања људске мотивације.		
Исход предмета Студенти ће усвојити знање о томе како научни приступ објашњава наше жеље, потребе и стремљења. Научиће како да користе изворну литературу, како да изаберу и излажу изазовне теме из области мотивације и како да воде структурирану расправу о релевантним емпијским истраживањима.		
Садржај предмета 1. Светла и мракна страна људске мотивације (људска природа између добра и зла, алтруизам, себичност, хедонизам); 2. Бес и агресија (како биологија, генетика и култура обликују агресију); 3. Бол и страх (наши страхови и стрепње и како да се носимо са њима); 4. Сексуална мотивација (биолошке и срединске детерминанте полних разлика, развој полова, идентитета, хетеросексуалност и хомосексуалност); 5. Ерос и љубав (природа привлачности, љубави, шта нас привлачи/одбија код других особа, женска и мушка сексуална привлачност, љубав из првог погледа); 6. Зависност (биолошке основе зависности од психоактивних супстанци: алкохола, кокаина и никотина, адиктивна понашања: коцка, интернет, опасност); 7. Сексуално насиље (биолошки и историјски корени, средински утицаји, друштвено (не)прихватљиви облици); 8. Свирепојачене награде (природа задовољства при наношењу повреда, осветољубивост, популарност крвавог спектакла); 9. Поремећаји исхране (булимија и анорексија, нагон преживљавања); 10. Очекивања од сопственог тела (облици и историја телесних модификација, естетска хирургија, тетовирање, полне разлике); 11. Социосексуалност (индивидуалне разлике у спремности за сексуални однос изван емотивне везе, полне и културне разлике)		
Практична настава Примена принципа психологије мотивације на свакодневне ситуације. Израда и презентација семинарског рада и испитног рада: Power Point презентација (обим 700 речи). Групна анализа приликом истраживања. Дебата о кључним дихотомијама и дилемама теорије мотивације. Анализа документарних видео записа..		
Литература: Обавезна литература Рив, Ј. (2010). Разумјевање мотивације и емоција. Наклада Слап, Јastreбарско.		
Број часова активне наставе 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, самостални и групни рад. Вежбе се обављају у мањим групама; користе се дискусије и дебате, филмови, квизови знања и студентске презентације. Семинарски рад се презентира и брани на вежбама.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		

Предиспитне обавезе	поена	Испит	поена
активност у току предавања	15	колоквијум/писмени испит	20
практична настава	15	усмени испит	40
семинар-и	10		
Предавања и вежбе (3,25 ЕСПБ) + Литература (2,25 ЕСПБ) + Студија случаја (0,5 ЕСПБ)			

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије			
Назив предмета: Психологија криминалног понашања			
Наставник: проф. др Весна Гојковић (предавања и вежбе)			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: нема			
Циљ предмета: Стицање знања из области менталних аберација које се налазе у основи криминалног понашања људи, посебно оних који чине најтежа, насилничка кривична дела. Овим курсом заокружује се целокупна област маладаптивног и абнормалног понашања, чиме је обухваћена и психијатријска нозологија и социјално девијантно и делинквентно понашање, са психолошког аспекта. Поред усвајања теоријског знања о етиопатологији малигниих форми агресије испољене кроз насилничког понашање, као и дистинкције типова личности насилничких делинквената, циљ је обучити студенте да успешно раде послове психолога у области правосудног система– форензичку експертизу, као што су израда психолошких профила могућих починиоца деликата, примена техника утврђивања веродостојности исказа, рад на полиграфу, судско вештачење и квалификација осуђених лица.			
Исход предмета: А) успешна примена адекватних инструмената и израда психолошких профила на делинквентима, чиме се омогућава брже и правилније идентификовање починиоца различитих типова криминалитета; с друге стране, стиче се успешно коришћење техника за смањење и превладавање стреса код учесника у кривично правном поступку; Б) умешност и спретност у изради тестова неопходних у процесу утврђивања веродостојности исказа, као што су когнитивни интервју и полиграфско тестирање; В) оспособљеност за истраживања етиопатологије насилничког понашања у пенитерцијалним установама и рад са осуђеницима; Г) оспособљеност за рад у процесу судског вештачења и у пословима истражног процеса			
Садржај предмета Теоријска настава - Психологија криминала, развој и специфичности предмета – насилнички деликти; сродне дисциплине; етиологија – биолошки модел, правни модел, социолошки модел, медицински модел, психолошки модел; психоаналитички приступ и Кернбергов модел, Ајзенкова теорија криминала, Блекбурнова теорија криминала, Болбијев приступ, традиционало, психијатријско одређење личности криминалаца - поремећаји личности (Клеклеј и чек – листа психопатије) и криминал; савремена истраживања и теорије – Херов концепт примарне (криминалне) психопатије и упитник PCR; савремена етиологија психопатије: као мождане и физиолошке инсуфицијенције; зашто је психолошка терапија контраиндикована у лечењу криминалне психопатије; корени зла - субклиничка психопатија, мрачна тријада личности и савремена истраживања социјално аверзивног карактера; утврђивање веродостојности исказа: профајлинг и типологија личности насилничких криминалаца; технике вођења когнитивног интервјуа код могућих починиоца деликата; технике препознавања типова лагања у односу на тип личности извршиоца деликта; процена личности могућег починиоца или осуђеног преступника – код малолетника и одраслих; технике писања психолошког (форензичког) вештачења; технике употребе полиграфа; анализа веродостојности садржаја писменог исказа учесника у поступку. Практична настава - Самостално спровођење истраживања на субклиничком и неосуђиваном узорку применом релевантних инструмената (до 1000 речи), презентовање добијених налаза и групна дискусија; приказивање одговарајућих филмских записа, документарног и играног типа, са заједничком анализом и интерпретацијом; вежбе примене технике когнитивног интервјуа и самосталне израде тестова за постављене полиграфске задатке; из задатог примера извештаја форензичара самостално извођење закључка о типу починиоца; вежбе профајлинга преко описа деликта.			
Литература: Гојковић, В. (2009). Психологија криминалног понашања, Прометеј, УСЕЕ, Нови Сад Радуловић, Д. (2006). Психологија криминала – психопатија и преступништво. Београд: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију и ИКСИ (одабрана поглавља). Hare, R. (2010). Без савести – застрашујући унутрашњи свет психопата око нас, Текон Инвест, Београд Canter, D.V.(2010). Forensic Psychology: A Very Short Introduction, Oxford, University Press Gavin, H. (2013). Criminological and Forensic Psychology, SAGE Publishing Cutler, R.B., & Zapf, P.A. (2015). APA Handbook of Forensic Psychology, APA, Washington			
Број часова активне наставе: 90		Теоријска настава:45	Практична настава:45
Методе извођења наставе: Приказ теорија применом power point програма, приказ филмова, одлазак у пенитерцијалну установу и извођење очигледне наставе са осуђеницима уз менторство, примена одговарајућих инструмената у сврху заједничког уочавања релевантних одредница типова личности; дискусија о приказаним резултатима самостално обављених истраживања.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена

активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	40
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		
Предавања и вежбе (4 ЕСПБ) + Литература (1,5 ЕСПБ) + Семинарски рад (1,5 ЕСПБ)			

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије				
Назив предмета: Лидерство				
Наставник: проф. др Мирјана Л. Францешко (предавања и вежбе)				
Статус предмета: обавезни				
Број ЕСПБ: 9				
Услов: нема				
Циљ предмета: упознавање са различитим теоријама и концептуалним приступима у руковођењу са могућношћу њихове примене у истраживањима и спровођењу едукативних програма				
Исход предмета: пројектовање и спровођење истраживања у области лидерства; осмишљавање и спровођење едукативних програма намењеним руководиоцима; овладавање потребним знањима и вештинама за руковођење људским ресурсима; саветодавни рад са менаџерима; компетенције за конструкцију инструмената, пројектовање и спровођење истраживања; компетенције за осмишљавање и спровођење едукативних програма намењеним руководиоцима				
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Одређење основних појмова и теоријских приступа (четири психолошка приступа одређењу руковођења); ПРИСТУП ЛИДЕРСТВУ КАО СКУПУ ОСОБИНА . Листе особина успешних руководиоца. Приступ лидерству као скупу вештина. СИТУАЦИОНИ ПРИСТУП ЛИДЕРСТВУ (карактеристике, нивои развоја). Стил руковођења (одређење појма, критеријуми разликовања, инструменти мерење...) Контингенциона теорија лидерства . Теорија пут-циљ (основне поставке, мерни инструмент истраживања); РУКОВОЂЕЊЕ КАО ИНТЕРАКЦИЈА (теорија размене, трансакцијско и трансформационо лидерство, тимско лидерство); Партиципативно руковођење (теоријска основа, вештине делегирања, оснаживање); ФУНКЦИЈЕ МЕНАѢМЕНТА (планирање, организовање, руковођење, контрола и кадровска функција); Посебне теме: Жене и лидерство (пол и стилови лидерства, феномен стакленог плафона); Организациона култура и лидерство (опис, утицај културе); Етика у руковођењу (одређење појма, значај етичког питања...).				
<i>Практична настава:</i> Садржинска анализа научних радова и истраживања у области руковођења. Пројектовање и спровођење једноставнијих експерименталних процедура. Упознавање са психолошким инструментима. Рад на изради нових психолошких инструмената. Анализа едукативних програма намењених руководиоцима. Посете компанијама и разговори са успешним менаџерима. Студијски истраживачки рад: Подразумева самостални рад студената под супервизијом предметног наставника на самостални рад студената на изради и приказу едукативних програма намењеног руководиоцима (обим 2400 речи).				
Литература: - Францешко, М. (2003). <i>Психологија и менаџмент: како унапредити менаџмент у предузећу</i> . Нови Сад: Промет (поједина поглавља: обим 50 страница); - Францешко, М. (2015). <i>Социјална психологија организације: како водити организационо понашање</i> . Нови Сад: Факултет за правне и пословне студије др Лазар Врратић. (поједина поглавља 151 - 156); Northouse, G. P. (2010). <i>Вођство: теорија и пракса</i> . Загреб: МАТЕ. (поједина поглавља: обим 170 страница); Yukl, G. (2008). <i>Руковођење у организацијама: теоријске спознаје, појмови и практичне смернице</i> . Загреб: Слап. (поједина поглавља: обим 150 страница) - чланци из научних часописа као што су: <i>Leadership and Organization Development, Journal od Leadership and Organization Studies, Leadership Quarterly, Journal of Personality and Social Psychology</i> Додатна литература: Францешко, М. Косановић, Б., Поповић, Ј. (2009). Психолошка основа суочавања с кризом: ауторитарна структура личности и стил руковођења будућих менаџера. <i>Зборник радова међународне конференције Појединац, породица и предузеће у условима друштвено - економске кризе: Стања и могућности превазилажења</i> . Нови Сад: УСЕМ.; Kinlaw, D. (1998). <i>Handbook of Leadership Training Activities</i> . Toronto: McGraw Hill. ; Rees, W. D. & Porter, C. (2008). <i>Skills of Managament</i> . US: South-Western.				
Број часова активне наставе: 90+15				Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад: 15	
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, анализа научних чланака, конструкција инструмената, осмишљавање едукативних програма, посете компанијама.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена

активност у току предавања	10	писмени испит	25
практична настава	15	усмени испит	25
Студијски рад - семинар-и	25		
Предавања и вежбе (4 ЕСПБ) + Студијски истраживачки рад (2 ЕСПБ) + Литература (3 ЕСПБ)			

Студијски програм : Пословна психологија - Мастер академске студије			
Назив предмета: Крос-културална адаптација тестова			
Наставник: проф. др Јасмина Ј. Недељковић; вежбе: доц. др Јелена Достанић и доц. др Ања Митић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Положен курс Напредне статистичке технике			
Циљ предмета Упознавање са поступцима адаптације психолошких тестова за употребу у различитим културама, проблема који прате адаптацију, поступцима за евалуацију успешности адаптације, поступцима за процену и постизање упоредивости скорова на психолошким тестовима који су добијени у различитим културама и када је она могућа.			
Исход предмета Студент ће стећи знање о принципима задавања и тумачења резултата психолошких тестова који су адаптирани за коришћење у нашој култури. Студент разуме статистичке поступке и технике који се користе у поступку крос-културалне адаптације тастова. Студент ће моћи да интерпретира резултате узимајући са адаптираних психолошких тестова у светлу културолошких разлика.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Култура – појам и одлике. 2. Модели и поступци адаптације психолошких тестова. 3. Етичка питања психолошког тестирања за кроскултуралну примену. 4. Језичка еквиваленција у светлу културе. 5. Превод на наш језик, „враћање“ превода на језик оригиналног теста, поређење са оригиналном верзијом теста. 6. Испитивање упоредивости скорова са адаптираних и оригиналних тестова задаваних у различитим културама. 7. Статистички поступци за процену еквивалентности мера добијених на различитим културама – факторска анализа, еквивалентност факторских структура. 8. Упоредивост метријских карактеристика оригиналних и адаптираних верзија теста. 9. Норме и баждарење тестова који се користе у различитим културама и задају на различитим језицима. 10. Методолошки проблеми адаптације психолошких тестова. <i>Практична настава</i> Упознавање и анализа психолошких тестова. Превођење уз језичко -културну еквиваленцију. Примена статистичких поступака за процену еквивалентности мера добијених на различитим културама. Студијски истраживачки рад: Студенти су подељени у групе, раде на задатку адаптације одређеног кратког психолошког теста. Поступак адаптације спроводе кроз све кораке од превођења, преко утврђивања језичке и културалне еквиваленције превода до емпиријске провере психометријских параметара и писања извештаја.			
Литература 1. Хедрих, В. (2018). <i>Кроскултурална адаптација психолошких мерних инструмената</i> . Ниш: Филозофски факултет 2. Фајгељ, С. (2013). <i>Психометрија: метод и теорија психолошког мерења</i> (IV издање). Београд: Центар за примењену психологију. <i>Додатна литература</i> 1. Hambleton, R., Merenda, P.F., Spielberger, C. (2006). <i>Adapting educational and psychological tests for cross-cultural assessment</i> . New York, NY: Routledge. 2. Byrne, B.M. (2010). <i>Structural Equation Modeling with AMOS: Basic Concepts, Applications, and Programming</i> . New York, NY: Routledge.			
Број часова активне наставе: 90+15			
Теоријска настава:45	Практична настава:45	Други облици наставе: 0	Студијски истраживачки рад: 15
Методе извођења наставе Предавања на основу детаљних слајдова. Демонстрација примене свих приказаних статистичких техника. Дискутовање свих важних аспеката. Консултације око студијског истраживачког рада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	одбрана истраживачког рада, са презентацијом	70

практична настава	15		
Предавања и вежбе (4 ЕСПБ) + Студијски истраживачки рад (2 ЕСПБ) + Литература (3 ЕСПБ)			

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије			
Назив предмета: ПРЕДУЗЕТНИШТВО			
Наставник: проф. др Владимир Његомир (предавања и вежбе)			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: НЕМА			
Циљ предмета			
Основни циљ предмета је упознавање студената са основама предузетништва и стицање разумевања комплексности предузетничког подухвата, од пословне идеје до њене комерцијализације на тржишту.			
Исход предмета			
Стицање способности студената за идентификацију пословних шанси и опасности, развој идеја и њихову трансформацију у предузетничке подухвате.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Појам предузетништва; Значај предузетништва; Разлике у развијености предузетништва и фактори који узрокују разлике; Фактори који опредељују отпочињање предузетничког подухвата; Личне карактеристике предузетника; Мотиви предузетништва; Разлике предузетништва и менаџера; Менаџерске улоге предузетника; Појам, значај и структура пословног плана; Дефинисање и избор пословне идеје; Обликовање тржишне могућности; Менаџмент и организација; Предузетнички маркетинг; Правни аспекти предузетништва; Финансијски аспекти предузетништва; Опстанак, раст и напуштање предузетничких подухвата.			
Практична настава			
Практичан рад на конкретном примеру пословне идеје. Студенти кроз израду бизнис плана имају прилику да операционализују своју предузетничку идеју и истовремено се припреме за њену практичну реализацију.			
Литература			
Његомир, В.: <i>Предузетништво</i> , ауторско издање, Нови Сад, 2015.			
Његомир, В.: <i>Предузетништво: теорија и пракса</i> , Факултет за превне и пословне студије др Лазар Врратић, Нови Сад (у штампи)			
Шира литература			
Barringer, B.R. and Ireland, R.D.: <i>Entrepreneurship: Successfully launching new ventures</i> , Prentice Hall, Upper Saddle River, New Jersey, 2012.			
Bygrave W.D., Zacharakis A. <i>The Portable MBA in Entrepreneurship</i> , John Wiley & Sons Inc., Hoboken, New Jersey, 2010.			
Parker, S.: <i>The Economics of Entrepreneurship</i> , Cambridge University Press, Cambridge, 2009.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе			
Предавања, анализа студије случаја, самосталан пројекат – израда бизнис плана.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испт	60
колоквијум-и	10		
израда бизнис плана	20		

Предавања и вежбе (3,25 ЕСПБ) + Литература (2,75 ЕСПБ) + Израда бизнис плана (2 ЕСПБ)

Студијски програм: ПСИХОТЕРАПИЈА – мастер академске студије			
Назив предмета: ФОРЕНЗИЧКА ПСИХОЛОГИЈА			
Наставник: Доц. др Драган Мијовић; вежбе:доц. др Јелена Достанић			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: Нема			
Циљ предмета: Упознавање са форензичко-психолошким методама које се најчешће користе у пракси Сагледавање утицаја различитих области психолошког знања на формирање форензичко-психолошке методологије. Стицање увида о значају и улози форензичког вештака-психолога у процесу доказивања најтежих кривичних дела.			
Исход предмета: Од студента се очекује да на крају курса буде оспособљен да - препознаје и разуме психолошке, ситуационе и формално-правне околности у којима се примењују форензичке методе; -препознаје и разуме психолошке и психофизиолошке процесе који су у основи појединих форензичко-психолошких метода; - препознаје и разуме међусобни утицај примењене психологије у форензици и њених теоријских аспеката; - критички сагледава могућности практичне примене појединих форензичких метода.			
Садржај предмета Теоријска настава 1.Одређење појма, циљева и задатака форензичке психологије (традиционалан и савремен приступ). 2. Историјски развој форензичке психологије. 3. Области примене форензичке психологије. 4. Форензичка психологија као примењена клиничка психологија (израда психолошких профила извршилаца најтежих кривичних дела, израда психолошких портрета чланова организованих криминалних група и других безбедносно интересантних лица, процена менталног и емоционалног стања испитаника у време извршења кривичног дела, подобности, рецидивизма, опасности по себе и/или околину, способности, црта личности и др.). 5. Форензичка психологија као примењена психофизиологија (провера истинитости исказа на основу мерења емоционалне реактивности, анализе невербалне комуникације и психолингвистичке анализе осумњичених, окривљених, жртава и сведока). 6. Статистички приступ у форензичкој психологији. 7. Форензичка психологија као вештина интерперсоналне комуникације (преговарање у талачким и другим кризним ситуацијама). 8. Вештак, тужилац, судија: одређење појмова са становишта судско-процесне форме, задатака, улога и међусобних односа. Практична настава Упознавање са свим форензичко-психолошким методама (преко примера из праксе и играња улога у оквиру сгime-тоск ситуација). Упознавање са техничким средствима која се користе при детекцији лагања и рад на њима (студенти испробавају инструменте у различитим улогама – као испитивачи и испитаници). Дискусије у вези са практичним проблемима примене различитих форензичко-психолошких експертиза са становишта испитаника, вештака, методологије и правосудног система.			
Литература: - Костић, М. (2000). <i>Форензичка психологија, теорија и пракса</i> . Београд: Центар за примењену психологију - Мијовић, Д. (2017). <i>Лаж и мерење – Метода адаптивне стимулације</i> . Нови Сад: Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић (одабрана поглавља, 114 стр.). Шира литература: - Crighton, D.A. & Towl, G.J. (2015). <i>Forensic Psychology, 2th Ed.</i> Oxford: The British Psychological Society and John Wiley&Sons Ltd - Howitt, D. (2018). <i>Introduction to Forensic and Criminal Psychology, 6th Ed.</i> London: Pearson Education Ltd.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, групна дискусија, теријска анализа, решавање проблема, израда домаћих задатака, анализа предности и недостатака, семинарски радови, семинарске дискусије и вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	40
колоквијум-и	20		

семинар-и	20		
-----------	----	--	--

Табела 5.2А. Спецификација стручне праксе

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије
Назив предмета: ПРАКТИКУМ
Наставници и (ко)ментори у појединим институцијама, задужени за организацију стручне праксе: Руководилац стручне праксе, асистенти и (ко)ментори из организације
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ Пракса има за циљ употпуњавање теоријских знања са практичним. Пракса се организује у циљу успешно стицања компетенција које су предвиђене студијским програмом. Крајњи циљ је припрема студената да се лакше укључе у самостални научно-стручни рад психолога. Као својеврстан вид праксе предвиђене су и посете институцијама различитог профила.
Очекивани исходи Спровођење стручне праксе треба да резултира оспособљеношћу студената за: - анализу психолошке делатности са становишта усвојених знања током студија; - усвајање одређених принципа кроз практична искуства који би били основа за изграђивање будућег професионалне улоге (сарадња са другим стручњацима); - стручну формулацију препорука за унапређење организације и психолошке делатности.
Садржај стручне праксе Садржај стручне праксе је дефинисан садржајем уобичајених активности стручњака у организацији као што су психолози, правници, економисти, менаџери итд. Практичне активности захтевају од студената: - опис активности за сваки дан праксе, - проблеме и изазове са којима се студент суочавао, - запажања студената о организацији и спроведеној стручној пракси, - професионалне сугестије студената о унапређењу процеса рада психолога и пословања институције у целини, - презентовање стечених искустава кроз обавезну одбрану праксе. <i>Извођење и евиденција о обављеној стручној пракси</i> Студент је дужан да током праксе води Дневник о обављању стручне праксе у прописаној форми, као и да припреми презентацију и своје искуство изнесе пред другим студентима. На тај начин студенти добијају информације о раду значајног броја институција и стављају се у ситуацију да кроз групну дискусију анализирају затечена стања и осмисле могуће видове интервенције. Дужина праксе и број ЕСПБ бодова (3) – 90 сати чиме је овај вид активности усклађен са стандардима за акредитацију. <i>Место обављања праксе</i> Стручна пракса се може обављати у свим организацијама. Потребно је да делатност организације буде у складу са програмом студија које се изводе на Факултету. Области потенцијалног обављања праксе су: област радних организација, област социјалног рада, област здравственог сектора, област образовања, област правног субсистема, форензике, криминологије, предузетништва и друге релевантне области.
Литература: Студенти се усмеравају на релевантну литературу која је дефинисана силабусима за предмете на овом мастер програму.
Број часова: Пракса траје 90 сати.
Методе извођења наставе: Самостална пракса студената праћена супервизијом од стране (ко)ментора у организацији.
Процена испуњености исхода (Максимални број поена 100) - Извештај и презентација о обављеној стручној пракси 30 поена - Оцена (ко)ментора у погледу интересовања, ангажовања и показаних резултата 35 поена - Оцена одбране стручне праксе 35 поена

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије			
Назив предмета: ПСИХОЛОГИЈА ПОТРОШАЧА			
Наставник: Проф. др Ђурић Ј. Вељко; вежбе: доц. др Ања Митић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Нема			
Циљ предмета Оспособљавање студената да усвоје и разумеју природу, обухват маркетиншких истраживања и њиховог коришћења. Разумевање вредносне оријентације, животног стила, жеља и потреба потрошача/корисника/гласача као неопходан услов опстанка савремених профитних и непрофитних организација. Познавање тржишног окружења, конкуренције и потрошача.			
Исход предмета Оспособљеност за самостално извођење основних маркетиншких истраживања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Маркетиншко истраживање. Коришћење резултата и примена маркетиншких истраживања. Етика маркетиншког истраживања. Етика и права испитаника. Информациони системи и системи података. Пословна каријера у маркетиншком истраживању. Планирање процеса маркетиншког истраживања. Одређивање вредности прикупљених информација. Дизајн и имплементација истраживања. Грешке у дизајну истраживања. Секундарна и експлоративна истраживања. Предности и ограничења секундарних истраживања. Извори секундарних података. Стандардизовани извори маркетиншких података. Маркетиншко истраживање на интернету. Квалитативне и опсервационе методе. Дескриптивна истраживања. Анкетни метод. Анкета у маркетиншким истраживањима. Мерење ставова. Дизајн уписа. Примене маркетиншког истраживања. Истраживања конкурентне предности, вредности брендова и лојалности. <i>Практична настава:</i> Гостовање предавача који су у различитим својствима (стратешки планер, креативни директор, дизајнер медија планер, копирајтер) били укључени у реализацију конкретних кампања. Учешће у конкретним кампањама и коришћење података за стратешко планирање тих кампања. <i>Израда студијског истраживачког рада</i> (СИР) на основу учешћа у кампањи (обима 4000 речи).			
Литература: Aaker, Д., Кумар, V., Деј, Џ. (2008). <i>Маркетиншко истраживање</i> . Београд: Економски факултет. (3 стр.)			
Број часова активне наставе: 75			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад: 15	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, самостални и групни рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	(Завршни) испит	поена
активност у току предавања	5	колоквијуми/писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	40
Студијски истраживачки рад	25		
Предавања и вежбе (4 ЕСПБ) + Литература (2,5 ЕСПБ) + СИР (2,5 ЕСПБ)			

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије			
Назив предмета: Позитивна психологија			
Наставник: проф. др Весна П. Петровић, вежбе: Зорица Кнежевић			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: НЕМА			
Циљ предмета – Упознавање студената са основним појмовима и претпоставкама везаних за област позитивне психологије, као са методологијом и резултатима истраживања у овој области. – Стицање знања о основним теоријским концептима и резултатима истраживања у области позитивне психологије као што су то психичко благостање, субјективно благостање, снаге карактера, резилијентност, посвећеност, позитивност, емоционална самоефикасност, емоционална компетентност, развој личних ресурса могућности . – Разумевање значаја познавања основних концепата релевантних за област позитивне психологије			
Исход предмета – Оспособљавање студената за препознавање компоненти психичког и субјективног благостања и стварање услова за њихов дљи развој; за креирање и спровођење програма базираним на основама позитивне психологије у различитом контексту као што је школа, радно место, приватан живот, или организације; за креирање стратегија за подстицање психолошке отпорности на стрес; – Стицање и примена знања и вештина потребних за рад на изграђивању и одржавању услова за реализацију развој кључних појмова из позитивне психологије.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1.Настанак и развој позитивне психологије. Историјски преглед; 2. Психичко благостање – теорија психичког благостања; Димензије психичког благостања; Истраживања; 3. Субјективно благостање – компоненте субјективног благостања;заовољство животом; теорије субјективног благостања; субјективно благостање и здравље; личност и субјективно благостање; позитивна психологија и субјективно благостање; срећа, резултати истраживања; љубав, резултати истраживања; интервенције које повећавају степен благостања; 4. Снаге карактера и класификација врлина - Снаге карактера; Снаге карактера кроз категорије врлина; Истраживање врлина и снага карактера; Истраживање врлина и снага карактера и компоненти благостања; Истраживање снага карактера и врлина у Србији; 5. Емоционална компетентност – емоционална самеефикасност , концепт позитивности ; 6. Примена позитивне психологије на различите контексте – позитивна психологија у школи; у радној организацији; индивидуално; у породици; 7. Истраживања – истраживања као јака страна позитивне психологије; познати инструменти у области позитивне психологије; резултати истраживања у Србији, Европи и Америци. <i>Практична настава</i> Израда програма позитивне психологије за појединце, школску популацију и/или организацију. Анализа и израда програма позитивне психологије у различитим контекстима, искуствене групе на теме из позитивне психологије, дискусија о спроведеним програмима на теме из позитивне психологије. . Спровођење истраживања, практични радови за студенте на тему релевантну за курс као што су компоненте психичког и субјективног благостања и резилијентности.			
Литература 1. Селигман, М.. (2008). <i>Научени оптимизам</i>. Београд: Завод за уџбенике. 2. Фредериксон, Б.(2015). <i>Љубав 2.0</i>. Загреб: Планетропија. 3. Селигман, М. (2012). <i>Истинска срећа</i>.Београд: Завод за уџбенике.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методe извођења наставе: Предавања (активна настава), дискусионе вежбе, самостални и групни рад, презентације, анализа и дискусија о спроведеним психолошким интервенцијама, искуствени рад - самостално увежбавање различитих вежби из позитивне психологије, одигравање примера из праксе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Испит	поена
активност у току предавања	10	колоквијум/писмени испит	20
практична настава	15	усмени испит	40

семинар-и	15		
Предавања и вежбе (3,25 ЕСПБ) + Литература (2,75 ЕСПБ) + Израда програма позитивне психологије (2 ЕСПБ)			

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије			
Назив предмета: МАЛОЛЕТНИЧКА ДЕЛИНКВЕНЦИЈА			
Наставник: доц. др Татјана Скакавац, вежбе: др Зоран Грбић			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: НЕМА			
Циљ предмета			
Циљ изучавања овог предмета је упознавање студената са проблематиком малолетничке делинквенције (истраживање проблема, елементарни појмови психологије детињства и младости, етиолошки, феноменолошки и виктимолошки аспекти, као и сагледавање кривичноправног положаја малолетника и део који се односи на посебну заштиту оштећених малолетних лица).			
Исход предмета			
Оспособљавање студената за правилно препознавање и идентификовање етиолошких, феноменолошких и виктимолошких аспеката малолетничке делинквенције и познавање законских одредаба у поступању са овом посебно осетљивом категоријом учинилаца кривичних дела.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Истраживање проблема малолетничке делинквенције; Етиологија малолетничке делинквенције; Феноменологија малолетничке делинквенције; Поступак према малолетницима у сукобу са законом; Карактеристике малолетничког кривичног права; Кривичноправни статус малолетника; појам и врсте малолетника; Васпитни налози (Појам, сврха и врсте); Положај млађих пунолетних лица у кривичном праву; Кривичне санкције за малолетне учиниоце кривичних дела; Васпитне мере; Мере безбедности; Казна малолетничког затвора; Примарни облици друштвеног реаговања на малолетничко преступништво; Кажњавање малолетника и изрицање мера безбедности; Кривични поступак према малолетницима; Начела кривичног поступка према малолетницима; Субјекти кривичног поступка према малолетницима; Особености и ток кривичног поступка према малолетницима; Судске одлуке у поступку према малолетницима; Правни лекови у кривичном поступку према малолетницима; Извршење кривичних санкција према малолетницима; Посебна заштита оштећених малолетних лица у кривичном поступку.			
Практична настава			
Вежбе ће се изводити током целог семестра и то путем теоријских вежби, решавања симулираних и писмених задатака (израда аката) и семинарских радова.			
Литература			
Бошковић, М.: (2007). <i>Основи малолетничке делинквенције</i> , Факултет за безбједност и заштиту, Бања Лука.			
Крстић, О.: (2009). <i>Малолетничка делинквенција</i> , Универзитет Синергија, Факултет за безбједност и заштиту, Бања Лука.			
Кнежевић, С. (2010), <i>Малолетничко кривично право</i> , Правни факултет, Ниш			
Скакавац, Т.(2015), <i>Рецидивизам малолетних учинилаца кривичних дела</i> , Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић, Нови Сад			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 20	Практична настава: 20
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе, консултације, семинарски радови, студије случаја, монолошка и дијалошка метода, самостални и групни рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испт	60
колоквијум-и	20		

семинар-и	10		
Предавања и вежбе (3. ЕСПБ) + Литература (3 ЕСПБ) + Семинарски рад (2 ЕСПБ)			

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије			
Назив предмета: ПСИХОЛОГИЈА ЗАВИСНОСТИ			
Наставник: Доц. др Драган С. Жуљевић (предавања и вежбе)			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: Нема			
Циљ предмета: Указивање на специфичности зависничког понашања, те његову улогу у радној средини и друштву. Овладавање основним концептима теорије и праксе у иницирању промене зависничког понашања, са циљем унапређења задовољства животом, продуктивности и радне ефикасности појединца. Упознавање са основним моделима превентивног рада, моделима и ресурсима друштва у пружању помоћи особама које пате од зависничког понашања.			
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - разуме основне концепте у теорији и пракси зависничког понашања - схвата заједничке и дистинктивне карактеристике хемијски и нехемијски заснованих зависности - овлада знањем о типовима зависничког понашања, те моделима објашњења етиологије зависности - разуме комплексност утицаја зависничког понашања на радну ефикасност појединца у радном колективу - овлада основним претретмаским ресурсима у раду са особама које пате од зависничког понашања и интервенцијама намењеним повећању клијентове мотивације за промену понашања - буде упознат са основним концептима промене зависничког понашања - буде упознат са друштвеним ресурсима за помоћ особама које пате од зависничког понашања			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Зависност од понашања до болести. Нехемијске зависности. Хемијске зависности. Типови и дејство психоактивних супстанци. Нивои употребе психоактивних супстанци. Универзалне карактеристике зависничког понашања. Модели схватања зависности. Стадијуми спремности на промену понашања. Мотивациони интервју. Типови и принципи превентивних програма. Клинички модели интервенције. Психосоцијални модели интервенције. Модели интервенције у радној заједници. <i>Практична настава</i> На вежбама студентима ће бити представљане студије случаја појединаца који пате од зависничког понашања са циљем да осмисле свеобухватни план интервенције из угла психолога запосленог у предузећу где је клијент запослен. Осмишљени програми биће дискутовани из угла етичности, ефикасности и трагања за алтернативним приступима мотивације клијента на промену зависничког понашања. Такође, студенти ће кроз играње улога бити увежбавани у вештинама мотивисања особе за промену зависничког понашања у складу са савременим моделима промене понашања.			
Литература: 1. Coombs, R. H. & Howatt, W. A. (2005). <i>The Addiction Counselor's Desk Reference</i>. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons Inc. (Одабрана поглавља) 2. Вучковић, Н. (2007). <i>Дроге од забаве до болести</i>. Нови Сад: Институт за психијатрију(Одабрана поглавља) 3. Стојковић, Ј. и Седмак, Т. (2003). <i>Алкохолизам. Терапијски концепти и пракса</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. (Одабрана поглавља) 4. Градиво презентовано на предавањима. Шира литература: 1. Bishop, F. M. (2001). <i>Managing Addictions</i>. Northwale, NJ: Jason Aronson Inc. (Одабрана поглавља) 2. Miller, W. R. & Rollnick, S. (2013). <i>Motivational Interviewing. Helping People Change</i>. New York, NY: The Guilford Press. (Одабрана поглавља)			
Број часова акт. наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	Студ. истраж. рад: 0
Методе извођења наставе: Интерактивна настава, групна дискусија, дебата, студија случаја			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50

практична настава	20	усмени испит	по договору
колоквијум-и	20		
Предавања и вежбе (ЗЕСПБ) + Литература (3 ЕСПБ) + Семинарски рад (2 ЕСПБ)			

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије				
Назив предмета: ШКОЛСКА ПСИХОЛОГИЈА				
Наставник: Проф. др Александар Д. Васић, вежбе: Душана Шакан				
Статус предмета: Изборни				
Број ЕСПБ: 8				
Услов: Нема				
Циљ предмета - Препознавање, одржавање и подстицање развоја индивидуалних и групних разлика у оквиру институционалног образовања и васпитања. - Усвајање знања и вештина за решавање проблема индивидуа и група у васпитању и образовању. - Формирање професионалне улоге психолога у образовним установама.				
Исход предмета - Познавање основних одредница професионалне улоге школског психолога у образовању. - Знања и вештине за квалификовану психолошку процену и мишљење, истраживање, превенцију, интервенцију, сарадњу, саветовање и учешће у системским променама у образовању.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Школска психологија у систему психолошких дисциплина – Развој школске психологије, школске психологије и друге психолошке и сродне дисциплине. Теоријско-истраживачки темељи школске психологије – психолошке теорије и модели и њихова примена у образовању, фундаментална примењена психолошка истраживања, методика рада школског психолога, психолошки досије. Модел школске психологије – клинички модел, модел примењеног научника, прагматички модел. Школски психолог као стручни сарадник – професионална улога, формалне и садржинске одреднице, циљеви групе (ученици, родитељи, наставници). Образовни контексти – одељење и школа, породица, ужа шира друштвена заједница, културе и подкултуре. Психолошка процена и мишљење – предмет инструменти процене, корисници услуга психолошке процене, принципи сарадње и саветовања. Психолошки програми и третмани – превенција, интервенција и евалуација, увођење системских промена, школски психолог као корисник и стваралац научних информација. <i>Практична настава:</i> Дискусије у групама и решавања симулираних проблема. Израда портфолиа школског психолога с досијеом ученика и индивидуалним образовним програмом (ИОП) уз супервизију школског психолога (обима 3200 речи).				
Литература Правна акта (Устав Републике Србије, закони о образовању, правилници о раду стручних сарадника и усавршавању наставника и сарадника, Кодекс психолога Србије...) Merrell, K.W., Ervin, R.A., & Gimpel Peacock, G. (2012). <i>School psychology for the 21st century: Foundations and practices</i> . New York/London: The Guilford Press (odabrana poglavlja). Gimpel Peacock, G., Ervin, R.A., Daly III, E.J., & Merrell, K.W. (2010). <i>Practical handbook of school psychology: Effective practices for the 21st century</i> . New York/London: The Guilford Press (odabrana poglavlja). Сорић, И. (2014). <i>Саморегулација учења: можемо ли научити учити</i> . Јастребарско: Наклада Слап.				
Број часова активне наставе:60				Остали часови
Предавања 30	Вежбе 30	Други облици наставе	Студијски истраживачки рад	
Методе извођења наставе Предавања са мултимедијалном подршком, дискусионе групе, учење путем решавања проблем вештине критичког мишљења, менторска настава.				
Оцена знања (максимални број поена 100):				

Предиспитне обавезе	поена	(Завршни) испит	поена
активност у току предавања	10	колоквијуми/писмени испит	20
практична настава	20	усмени испит	40
студија случаја	10		
Предавања и вежбе (3 ЕСПБ) + Литература (3 ЕСПБ) + Студија случаја (2 ЕСПБ)			

Табела 5.2Б. Спецификација Мастер рада

Студијски програм: Пословна психологија - Мастер академске студије			
Назив предмета: Мастер рад			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Положени сви испити на мастер студијама, обављена стручна пракса, урађено научно истраживање			
Циљеви завршног рада: Циљ је да се различита, током основних и мастер студија усвојена знања из теорије и праксе, интегришу и примене у научно-истраживачком контексту. Тема мастер рада је из студентовог поља интересовања. Циљ је трансфер знања кроз методолошке захтеве спроведеног научног истраживања.			
Очекивани исходи: Стицање компетенција за препознавање проблема, формулисање хипотеза, узорковање испитаника, анализе података и интерпретације резултата и писање научно-истраживачког извештаја по важећим стандардима.			
Општи садржаји: Мастер рад је самостални истраживачки рад студента, вођен под менторством одређеног професора. Мастер рад претпоставља самосталну истраживачку и стручну обраду изабране теме. Мастер рад мора бити у форми стандардног научно-истраживачког рада. Мастер рад је укоричени писмени рад чија се структура састоји од: садржаја, уводног дела, теоријско-методолошке основе и емпиријског истраживања, анализе резултата, закључака и списка коришћене литературе. Обим рада је од 40 до 50 страница, укључујући и референце. Рад треба да буде писан стандардним фонтом, проредом и др. У погледу питања из претходног става студент консултује ментора. Тема мастер рада мора бити у вези са наставним планом и програмом неког од наставних предмета из којег је студент полагао испит. Тему мастер рада одређује ментор на предлог студента. Тему мастер рада одобрава наставно-научно веће. Мастер рад се брани пред трочланом комисијом коју чине ангажовани компетентни наставници.			
Методе извођења: У зависности од избора теме и циљева истраживачког рада могу се користити различите квантитативне методе обраде података.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 0	Практична настава: 0	СИР: 8
Мастер рад се изводи путем консултација са ментором.			
Оцена знања (максимални број поена 100) - Оцена написаног мастер рада – 40 - Усмена презентација – 20 - Одбрана рада (одговори на питања чланова комисије) - 40			